

ACHTERGROND MENTALE GEVOLGEN

Terwijl bestuurders wikken en wegen over de toekomst van de gaswinning, lijden de Groningers onder psychische druk, veroorzaakt door de gevolgen ervan. „Een constante donkere wolk die boven je hangt.”

Worsteling in bevingingsgebied

Roelof van Dalen

LOPPERSUM Het gemeentehuis van Loppersum zit vol met bestuurders. Er wordt gesproken over de gevolgen van de aardbevingen en over de dialoogtafel: een overleggroep die zich bezighoudt met de besteding van de 1,2 miljard euro die in het gaswinningsgebied wordt gepompt. Dan staat Lorette Verment uit Stedum op. „Mooi, die tafel. Maar het begint pas over een maand. Ondertussen weten we dat er een zware beving aankomt. Ik wil niet onder het puin terechtkomen en mijn kinderen al helemaal niet. Moeten we evacueren?”

In de zaal wordt door sommige mensen hoorbaar gezucht.

Een andere mevrouw staat op. Er zouden apparaten geplaatst worden die aardbevingen kunnen voorspellen. Hoe staat het daarmee, wil ze weten. Ze krijgt als antwoord dat dit niet de plek is om het erover te hebben. Een derde mevrouw overhandigt een petitie, ondertekend door ruim 3100 ongeruste mensen uit Loppersum en omgeving.

En weer klinkt er een zucht.

Terwijl vergaderingen worden gepland en rapporten worden opgesteld, maken bewoners zich ernstige zorgen over dreigende aardbevingen. Het knaagt aan ze. Verment: „Als ik het van een afstandje bekijk, weet ik ook dat het goed is om plannen te maken, maar als inwoner wil je dat er snel iets gebeurt.”

Verment heeft jonge kinderen. Ze worstelt met de verantwoordelijkheid die ze heeft als ouder. „Ik hoor dingen over rampenplannen en evacuatie. Dan zit je echt niet zo lekker

▲ **Docente Bea Blokhuis gaat in Loppersum in gesprek met NAM-directeur Bart van de Leemput. Ze wijst op de psychische druk die de aardbevingen met zich meebrengen. Foto: Siese Veenstra**

in dit gebied. Ik ben rationeel ingesteld en denk gewoon: moet ik dan maar weg hier? Het is een worsteling.” De gesprekken in het dorp gaan er niet direct over. „Op het schoolplein praat je daar niet over. Daar gaat het meer over scheuren in huizen, zaken die al gebeurd zijn.”

Dat beeld onderstreept hoogleraar Sociale Psychologie Tom Postmes van de Rijksuniversiteit Groningen. „Mensen komen er niet snel voor uit dat ze met dit soort problemen rondlopen.”

Postmes doet onderzoek naar sociale onrust, veroorzaakt door de aardbevingen in het gaswinnings-

gebied. Hij merkt dat mensen angstig zijn en stress ervaren. „Dat is vooral ontstaan nadat minister Kamp in Loppersum was en het gasbesluit werd toegelicht. De situatie is binnengedrongen.”

Scheurende huizen, in combinatie met het besef dat er weer een beving aankomt, veroorzaken onrust. Volgens klinisch psycholoog Fimmy Wezeman van Lentis/PsyQ Angststoornissen is het te omschrijven als een donkere wolk die constant boven je hangt. „Daardoor ben je steeds alert. Een gevoel van onveiligheid kan klachten als slapeloosheid en angst veroorzaken.”

Ook Bea Blokhuis, die lesgeeft op het Willem Lodewijk Gymnasium, merkt het. Haar leerlingen gaan gebukt onder zorgen, ingegeven door ouders die worstelen met de problemen. „Mijn leerlingen doen gymnasium; slimme kinderen, maar ze vinden het lastig hiermee om te gaan.”

Leerlingen van de school in Groningen komen uit zowel Groningen als Drenthe. Ze merkt een groot verschil tussen kinderen uit het bevingingsgebied en kinderen van daarbuiten. „Leerlingen die er niet wonen, kunnen zich helemaal niets bij de bevingen voorstellen.”

Een jongen uit Loppersum, die op

Op het schoolplein praat je niet over psychische klachten

een middelbare school in Appingedam zit, weet precies wat zo'n aardbeving doet. „Ik ben er al eens wakker van geworden. Zie je naast je ineens het nachtkastje schudden.” Zijn ouders hebben meer last van de problemen dan hijzelf, zegt de jongen. „Als ze de kans krijgen, vertrekken ze uit Loppersum. Ik denk dat dat nog wel een paar jaar duurt. Dan woon ik, denk ik, al op mezelf.”

Volgens voorzitter Jos Aartsen van de raad van bestuur van het UMCG moet er snel iets gebeuren. Begin deze maand uitte hij zijn zorgen. Veel medewerkers ervaren de stress en frustratie van patiënten zouden forse gevolgen hebben voor de zorg in het UMCG.

Woordvoerder Joost Wessels van het UMCG laat weten dat het ziekenhuis graag plaatsneemt aan de dialoogtafel. „We denken graag mee hoe we zorg voor de psychische klachten kunnen bieden.”

De leerling uit Loppersum vindt de bevingen ernstig, maar heeft het vooral met zijn ouders te doen. „Zelf slaap ik vijf minuten na een aardbeving weer. Mijn ouders niet.”

@ roelof.van.dalen@dvhn.nl